

Kemikalielagstiftningen för svag

- I praktiken stor frihet att sätta ut nya produkter på marknaden utan att fullständigt redovisa vad som ingår i produkten eller att bevisa dess ofarlighet.
- Inrapporteringskraven till EU och det nationella produktregistret ej tillräckliga
- Innehållet i produkten är ofta konfidentiell

Kemikalielagstiftningen... (forts.)

- **Substitutionsarbetet är tungrott**
- **Användningen av brandskum har aldrig varit anmälnings- eller tillståndspliktig**
- **2 kap MB får inte genomslag**
- **Inledningsvis begränsad information och stor okunskap - varit möjligt att agera?**
- **Varningsklockor borde ändå ha ringt**

Grundvattenfrågorna uppmärksammade

- Kunskapen om grundvatten är generellt dålig i samhället
- Kedjan BÖP till förorening av vattentäkt (obegripligt) svår att upptäcka
- Skyddsområden saknas och är bristfälliga
- Myndighetsansvaret svåröverblickbart
- SGU (hög kompetens men dåligt genomslag)

Tillsyn enligt MB (och annan tillsyn) fungerar dåligt

- Egenkontrollen slår inte larm
- Tillstånden för flygplatserna varierar
- Låg tillsynsaktivitet
- Swedavia har agerat
- Generell kritik mot miljötillsynen
- Centrala myndigheter långt från verksamheten
- Samverkan Generalläkaren och övriga tillsynsmyndigheter kan förbättras
- Svag regional tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor
- Stor okunskap om enskilda vattentäkter
- *Finns sannolikt ett antal enskilda vattentäkter med höga PFAS-halter i landet*

Otydlig och ofullständig miljöövervakning

- **Beställar-, utförarorganisationen ifrågasatt**
- **Generell kritik mot miljöövervakningen**
- **Screening fungerar bra**

Utvecklingsmöjligheter:

- **Resultatfördröjning, syntes och spridning**
- **Grundvattenövervakningen**
- **Hälsorelaterad övervakning och miljögiftsövervakning**

Samordning mellan och inom myndigheter kan förbättras

- Kunskapsbrist i flera led och oförmåga att dra slutsatser av relevant kunskap
- Omvärldsbevakningen kan utvecklas
- De formaliserade samverkansformerna användes inte
- Svårt att ge myndigheter samordningsansvar
- Vid oklar rollfördelning fattas besluten nere i organisationen
- Regeringskansliet ”anslår tonen” för sektoriseringen i det offentliga Sverige
- Överblick och generell kunskap bristvara i svenska myndigheter
- Myndighetsförordningens krav på samverkan prioriteras inte
- Kritik mot vertikal samverkan
- Kommunerna kritiserar ”stuprörsrådgivning”
- Kontakten med forskare kan utvecklas – mera synteser

Samordning mellan och inom myndigheter kan förbättras (forts.)

Sammanfattning:

- **Problem att sprida relevant information inom och mellan myndigheter**
- **Kontakterna med den lokala nivån kan utvecklas**
- **Inledningsvis har flera myndigheter agerat defensivt**

Samordning mellan och inom myndigheter kan förbättras (forts.)

Enskilda myndigheter

- MSB – otydligt agerande
- Försvarmakten – ambitiöst inventeringsarbete (men för långsamt?), dialog viktig med omgivande samhälle, bör ta aktiv del i utarbetandet av saneringsmetoder, minskning av PFAS-läckaget till grundvatten angeläget
- SGU har varit konsekvent, men med begränsad framgång
- Naturvårdsverket har inte lyckats förmedla risken för spridning till grundvatten. Resultaten från miljöövervakning bör integreras bättre
- HAV – ännu inga avtryck
- KemI bör hjälpa andra i prioriteringen